

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 7620

Tarih : 24.09.2024

10/1791

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye genelinde ve özellikle belirli bölgelerde yoğun şekilde yaşayan Roman nüfusun en temel sorunlarından biri olan barınma sorunları ve buna bağlı olarak eğitim, sağlık, ulaşım gibi kamusal hizmetlere ulaşımalarıyla ilgili sorunların tespiti ve çözülmesi için gerekli adımların atılması amacı ile Anayasanın 98. ve İç Tüzüğü'nün 104. ve 105. Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz. 24.09.2024

Dilan KUNT AYAN

Şanlıurfa Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye'de yaklaşık 500 bin ile 2 milyon arasında Roman vatandaş yaşamaktadır. Türkiye genelinde yaşayan Roman nüfusuna dair net bir veri bulunmamaktadır. Bunun nedeni, Romanların nüfus sayımlarında ayrı bir etnik grup olarak kaydedilmemesi, Romanlara yönelik özgün proje ve sosyal çalışmalar yapılmamasıdır. Roman nüfusu özellikle Trakya, Ege, Marmara ve Akdeniz bölgelerinde yoğunlaşmış olup, ülkenin hemen her bölgesinde yaşadıkları bilinmektedir.

Türkiye'de yaşayan Roman vatandaşların temel sorunları arasında ayrımcılık ve sosyo-ekonomik sorunlar yer almaktadır. Romanların barınma sorunları bunların en önemlilerindendir. Romanların yıllardır karşılaştıkları barınma sorunları, kentsel dönüşüm süreçleri, yaşanan büyük deprem ve felaketler, hızla artan kentleşme ve nüfus artışı gibi nedenlere bağlı olarak daha da derinleşmiştir. Romanlar gittikçe kentlerin dış ve çeper kısımlarına doğru itilmekte, uzaklaştırıldıkları yerlerde dahi kentsel dönüşüm ve kentsel büyüme sonucu barınma imkanları giderek daraltılmaktadır.

Son olarak Balıkesir'in Edremit ilçesinde Altınoluk mahallesinde yaşayan Roman vatandaşların kaldıkları barakalar yıkılmış, 8 yıldır bu baraka ve çadırlarda yaşayan 13 aile hiçbir alternatif sunulmadan evsiz kalmıştır. Kendilerine yaklaşık 10 gün önce bulundukları alanı boşaltmalarına ilişkin tebligat geldiğini söyleyen vatandaşlar "Bize herhangi bir yer göstermediler, seçim öncesinde belediye tarafından konteynır ve köy yollarında ev sözü vermişlerdi hem bu sözleri tutmadılar hem de gelip evlerimizi yıktılar" şeklinde yaşadıkları mağduriyeti aktarmışlardır.

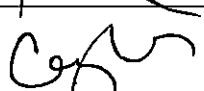
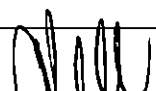
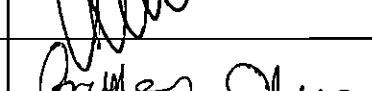
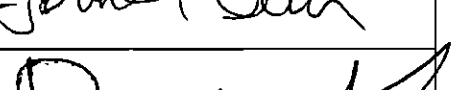
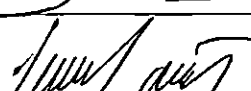
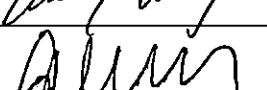
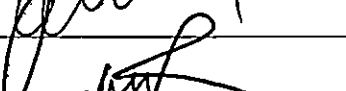
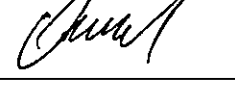
6 Şubat Kahramanmaraş merkezli depremde 11 ilin ağır derecede etkilendiği deprem bölgelerinde yaşayan binlerce Roman vatandaş ayrımcılık nedeniyle çadır ve konteynır kentlere alınmadıklarını, sosyal ve ekonomik yardımlardan faydalanamadıklarını, başlarını sokacakları bir çadır bile verilmediğini ilterek, depremden kaynaklı çoklu mağduriyet yaşadıklarını ifade etmiştir. Depremin üzerinden geçen bir buçuk yıla rağmen barınma sorunlarının çözülmediğine dair sivil toplum örgütleri ve çeşitli kurumların raporları mevcuttur.

Var olan sorunların yanı sıra yaşanan dönüşüm ve değişim süreçlerinin hiçbirinde Roman vatandaşların ihtiyaçları yeterince dikkate alınmamaktadır. Bu durum hem toplumsal hem de bireysel olarak Roman vatandaşlar için büyük bir mağduriyet yaratmaktadır.

- Yapılan araştırmalar sonucu Roman vatandaşların barınma ve barınmayla doğrudan ilgili sorunları arasında řu başlıklar dikkat çekmektedir:

- Roman vatandaşlar, yaşadıkları bölgelerin rant alanı olarak görülmesi nedeniyle bu bölgelerden çıkarılmakta ve şehrin dışına itilmektedirler. Bu durum, onların mekânsal hafızalarına zarar verirken, aynı zamanda sosyal bağlarını da koparmaktadır.
- Roman mahallelerinde kamusal hizmetlerin yetersizliği, var olan eşitsizlikleri daha da büyötmektedir. Özellikle konut-insan sayısı oranı insani yaşam şartlarının çok altındadır. Temizlik, çevre düzenlemesi ve altyapı hizmetlerinin yetersizliği, halk sağlığını tehdit etmektedir.
- Romanların yaşadığı çadır yerleşimlerinde yangın, sel, çökme gibi ciddi riskler bulunmaktadır. Roman vatandaşlar, yağmur ve sel gibi doğa olaylarına karşı savunmasız, güvenliksiz alanlarda yaşamaktadırlar.
- Roman mahallelerinin yakınlarına geri dönüşüm merkezleri, sanayi bölgeleri ve çöp depolama alanlarının kurulması, çevresel bozulmalardan Romanların daha fazla zarar görmesine neden olmaktadır.
- Roman çocuklar ayrımcılık, okulların yaşadıkları bölgelere uzaklığı ve maddi imkânsızlıklar gibi sebeplerle okula devam edememektedir. Bu durum, erken okul terkine neden olmakta ve çocuk yaşıta evlilikler gibi sosyal sorunlara zemin hazırlamaktadır.
- Roman mahallelerinde çocukların oyun oynayabileceği ve yetişkinlerin sosyalleşebileceği güvenli alanlar son derece sınırlıdır. Aynı zamanda madde bağımlılığı gibi tehlikeler mahallelerde her geçen gün artmaktadır.

Bu bağlamda, Roman vatandaşların karşılaştığı ayrımcılıkla mücadele edilmesi, barınma sorunlarının köklü bir şekilde incelenmesi, çözüm yollarının geliştirilmesi, eğitim, sağlık, ulaşım gibi kamusal hizmetlerden eşit olarak yararlanmaları ve gittikçe derinleşen sorunlarının çözümü için gerekli adımların atılması ve çalışmalar yapılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde Araştırma Komisyonu kurulmasını teklif ederim.

1	NEJLA DEMİR	AĞRI	
2	Ferit ZARMAŞAR	ŞANLIURFA	
3	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	
5	KEZBAN KONUKÇU	İSTANBUL	
6	HAKKI SARUHAN OLUÇ	ANTALYA	
7	PERİHAN KOCA	MERSİN	
8	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
9	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
10	ZEYNEP ODUNCU	BATMAN	
11	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	
12	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	
13	OSMAN CENGİZ ÇANDAR	DİYARBAKIR	
14	SÜMEYYE BOZ	MUŞ	
15	ÖMER FARUK HÜLAKÜ	BİNGÖL	
16	ONUR DÜŞÜNMEZ	HAKKARİ	
17	GEORGE ASLAN	MARDİN	
18	SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP	BİTLİS	
19	BURCUGÜL ÇUBUK	İZMİR	
20	CELAL FIRAT	İSTANBUL	